

2024/3101

2024.12.16.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2024/3101 IRÁNYELVE

(2024. november 27.)

a 2005/35/EK irányelvnek a hajók által okozott szennyezés tekintetében történő módosításáról és a jogsértések esetén alkalmazandó közigazgatási szankciók bevezetéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 100. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Unió tengerpolitikájának célja a magas szintű biztonság és környezetvédelem megvalósítása. Ez a nemzetközi egyezmények, kódexek és határozatok betartásával érhető el, fenntartva ugyanakkor a hajózás szabadságát az Egyesült Nemzetek Szervezete Tengerjogi Egyezményében előírtak szerint.
- (2) A Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek (IMO) a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezménye (a továbbiakban: Marpol 73/78) általános tilalmat rendel el a hajókról származó hulladék tengerbe történő kibocsátására vonatkozóan, de szabályozza azon feltételeket is, amelyek mellett bizonyos anyagok kibocsáthatók a tengeri környezetbe. A Marpol 73/78 tartalmaz a szennyező anyagok kibocsátására vonatkozó kivételeket a mellékleteiben foglaltak szerint, amelyek meghatározott feltételek teljesülése esetén nem tekintendők jogsértésnek. Az említett mellékletek nem biztosítanak mentességet azon esetekben, amikor a kárért felelős személyek vagy károkozási szándékkal, vagy gondatlanul és a valószínűsíthető károkozás tudatában cselekedtek.
- (3) A 2005/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ elfogadása óta a Marpol 73/78 és mellékletei fontos módosítások tárgyát képezték, amelyek szigorúbb normákat és tilalmakat vezettek be a hajókról származó anyagok tengerbe történő kibocsátására vonatkozóan. Ezeket a változásokat, valamint a 2005/35/EK irányelv végrehajtásából levont tanulságokat figyelembe kell venni.
- (4) Miközben ezen irányelv átfogó célja a Marpol 73/78 fontos módosításainak átültetése az uniós jogba, a Marpol 73/78 és kapcsolódó mellékletei naprakész és teljes szövege nyilvánosan nem hozzáférhető. Ez megnehezíti az ágazat, a polgárok és a közigazgatási szervek számára, hogy megfelelően hozzáférjenek a Marpol 73/78 és más hasonló IMO-egyezmények szövegéhez.
- (5) A tagállamoknak az IMO-n belül azon kell munkálkodniuk, hogy az IMO-egyezmények – köztük a Marpol 73/78 és mellékletei – teljes és naprakész szövegét díjmentesen hozzáférhetővé tegyék a nyilvánosság számára.

⁽¹⁾ HL C, C/2023/872, 2023.12.8., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/872/oj>.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2024. április 10-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. november 18-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/35/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a hajók által okozott szennyezésről és a szennyezéssel elkövetett jogsértésekre alkalmazandó, büntetőjogi szankciókat is magukban foglaló szankciók bevezetéséről (HL L 255., 2005.9.30., 11. o.).

- (6) Az (EU) 2019/883 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾ biztosítja, hogy a hajókon keletkezett hulladékot uniós kikötőkbe szállítsák, ahol megfelelő kikötői befogadólétesítményekben gyűjtik össze. Az (EU) 2019/883 irányelv végrehajtása – a 2005/35/EK irányelvvel együtt – kulcsfontosságú eszköze a hajók által okozott szennyezés megelőzésének. Annak érdekében, hogy az (EU) 2019/883 irányelvnek a hulladék kikötői befogadólétesítményekben történő leadásáról szóló rendelkezései tekintetében hatékony, integrált és koherens végrehajtási rendszert lehessen biztosítani, a 2005/35/EK irányelvet úgy kell módosítani, hogy annak hatálya kiterjedjen a Marpol 73/78 IV–VI. mellékletére azzal a céllal, hogy a hajók üzemeltetőit visszatartsa attól, hogy illegálisan szennyező anyagokat bocsássanak ki a tengerbe ahelyett, hogy azokat az (EU) 2019/883 irányelv rendelkezéseivel összhangban kikötői befogadólétesítményekbe szállítanák.
- (7) Az (EU) 2019/883 irányelv hatálya nem terjed ki Marpol 73/78 III. mellékletére, mivel a csomagolt áruk nem minősülnek hulladéknak, ezért azokat általában nem adják le kikötői befogadólétesítményekben. Nem zárható ki azonban, hogy a csomagolt formában szállított káros anyagokat illegálisan a tengerbe dobják. Ezért a 2005/35/EK irányelv hatályát ki kell terjeszteni a Marpol 73/78 III. mellékletére. Ennek megfelelően a 2005/35/EK irányelv alapján be kell tiltani a káros anyagok tengerbe dobását, kivéve, ha az illetékes hatóságok megállapítják, hogy azok kidobása szükséges volt a hajó biztonságának garantálásához vagy a tengeri életmentéshez. E tekintetben az ezen irányelvben említett kibocsátások nem foglalják magukban a hulladékok és más anyagok lerakásából eredő tengeri szennyeződések megelőzéséről szóló 1972. évi londoni egyezmény és annak 1996. évi jegyzőkönyve szerinti lerakást.
- (8) A Marpol 73/78 2. cikkében szereplő, kibocsátásra vonatkozó fogalom meghatározás a hajókról származó kibocsátást is magában foglalja. A Marpol 73/78 VI. mellékletének tárgya a hajókról történő légszennyezés megelőzése. A VI. melléklet és a hozzá kapcsolódó, a füstgáztisztító rendszerekről szóló IMO-iránymutatások (MEPC.340(77) sz. határozat) lehetővé teszik, hogy a füstgáztisztító rendszereket a hajók alternatív megelőzési módszerként alkalmazzák a kén-oxidok (SO_x) kibocsátásának csökkentésére. A Marpol 73/78 VI. melléklete szabályozza a füstgáztisztító rendszerekből származó maradékanyagokat azáltal, hogy megtiltja azok tengerbe való kibocsátását, és előírja azok megfelelő kikötői befogadólétesítményekben való leadását. Az (EU) 2016/802 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵⁾ átülteti a nemzetközi SO_x-szabványokat az uniós jogba, míg az (EU) 2019/883 irányelv biztosítja, hogy a füstgáztisztító rendszerekből származó maradékanyagokat leadják a kikötői befogadólétesítményekben. Mivel a füstgáztisztító rendszerekből származó maradékanyagok szennyezik a tengeri környezetet, illegális kibocsátások esetén a 2005/35/EK irányelvben előírt szankciókat kell alkalmazni.
- (9) A mind az MEPC.1/Circ.899 körlevélben, mind a MEPC.340(77) sz. határozatban meghatározott „kiürülő víz” közvetlenül kibocsátható a fedélzetről, ha megfelel a füstgáztisztító rendszerekre vonatkozó IMO-iránymutatásokban meghatározott, a kiürülő víz minőségére vonatkozó kritériumoknak. Azonban a füstgáztisztító rendszerekből származó kiürülő víz hatással lehet az ökoszisztémára, jóllehet megfelel a Marpol 73/78-nak. Ez esetben a tagállam megkorlátozásokat vagy megtiltásokat vezethet be, amelyek az IMO által kidolgozott – és a Tengeri Környezet-védelmi Bizottság (MEPC) által ajánlott – iránymutatásokban szereplő kockázat- és hatásvizsgálati módszertan felhasználásával végzett értékelésen alapulhatnak. Ez esetben a „kiürülő víz” szennyezést okoz a tengeri környezetben, és a 2005/35/EK irányelvben előírt közigazgatási szankciókat kell alkalmazni az illegális kibocsátások esetében, külön figyelembe véve az MEPC.1/Circ.883/Rev.1-et.
- (10) Az (EU) 2024/1203 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁶⁾ biztosítja a környezeti bűncselekmények közös fogalom meghatározását, valamint a súlyos környezeti bűncselekmények esetén alkalmazandó hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciók rendelkezésre állását. A 2005/35/EK irányelvet a 2009/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁷⁾ módosította, amely a 2005/35/EK irányelvet érintő bizonyos jogsértések esetén alkalmazandó büntetőjogi szankciókat vezetett be, amelyek immár az (EU) 2024/1203 irányelv hatálya alá tartoznak. Ennek megfelelően a 2005/35/EK irányelvnek a 2009/123/EK irányelv által beillesztett vagy felváltott rendelkezéseit el kell hagyni.
- (11) A 2005/35/EK irányelv átültetése során bevezetett közigazgatási szankciók nem sérthetik az (EU) 2024/1203 irányelvet. A tagállamoknak nemzeti joguknak megfelelően meg kell határozniuk a hajók által okozott szennyezéssel elkövetett jogsértések vonatkozásában a közigazgatási és büntetőjogi jogérvényesítés hatókörét. Ezen irányelv nem

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/883 irányelve (2019. április 17.) a hajókról származó hulladékok leadására alkalmas kikötői befogadólétesítményekről, a 2010/65/EU irányelv módosításáról, valamint a 2000/59/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 151., 2019.6.7., 116. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/802 irányelve (2016. május 11.) az egyes folyékony tüzelőanyagok kéntartalmának csökkentéséről (HL L 132., 2016.5.21., 58. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1203 irányelve (2024. április 11.) a környezet büntetőjogi általi védelméről, valamint a 2008/99/EK és a 2009/123/EK irányelv felváltásáról (HL L, 2024/1203, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/123/EK irányelve (2009. október 21.) a hajók által okozott szennyezésről és a jogsértésekre alkalmazandó szankciók bevezetéséről szóló 2005/35/EK irányelv módosításáról (HL L 280., 2009.10.27., 52. o.).

akadályozza a tagállamokat abban, hogy az uniós és a nemzetközi joggal összhangban szigorúbb intézkedéseket hozzanak közigazgatási vagy büntetőjogi szankciók nemzeti joguknak megfelelő előírása révén. A 2005/35/EK irányelvet átültető nemzeti jogszabály alkalmazása során a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a büntetőjogi szankciók és a közigazgatási szankciók kiszabása tiszteletben tartsa az Európai Unió Alapjogi Chartájának elveit, beleértve a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalmának (ne bis in idem) elvét, adott esetben „a szennyező fizet” elv kellő figyelembevételével.

- (12) A 2005/35/EK irányelvben előírt szankciókat meg kell szilárdítani a közigazgatási szankciók Unió-szerte történő következetes alkalmazásának biztosításával. A hajók által okozott szennyezéssel elkövetett jogsértések miatt kiszabott szankciók elrettentő hatásának fokozása érdekében az ilyen közigazgatási szankcióknak legalább a felelősségre vont hajózási társaságra kiszabott bírság formáját kell ölteniük. Ebben az összefüggésben a hajózási társaság a hajó tulajdonosa vagy bármely más olyan szervezet vagy személy – mint például az üzemben tartó vagy a hajó személyzet nélküli bérlése esetén a bérlő –, aki vagy amely a 336/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁸⁾ által az uniós jogban végrehajtott, a hajók biztonságos üzemeltetésének és a környezetszennyezés megelőzésének nemzetközi szabályzatával (a továbbiakban: ISM-szabályzat)⁽⁹⁾ összhangban a hajó tulajdonosától átvállalta a hajó üzemeltetésének felelősségét. A 2005/35/EK irányelvnek el kell ismernie, hogy a hajó üzemeltetését a bejegyzett tulajdonos átruházhatja egy eltérő szervezetre, amelyet ezután elsőként kell felelősségre vonni az ISM-szabályzat szerinti – a környezetkárosítás elkerülésének vagy a hajófedélzeti műveletek szakképzett személyzetre való rábízásának biztosítására irányuló – kötelezettségeinek végre nem hajtásáért. Az alkalmazandó uniós jogszabályok sérelme nélkül az alkalmazandó szankcióra vonatkozó határozatokat a nemzeti közigazgatási és büntetőrendszerek keretében kell meghozni. A büntetőjogi szankciók tekintetében a tagállamok kötelezettségeit az (EU) 2024/1203 irányelv határozza meg. Ennek megfelelően ezen irányelv csak a közigazgatási szankciókra vonatkozik, és nem vonatkozik a természetes vagy jogi személyekkel szemben a nemzeti joggal összhangban indított büntetőeljárásokra.
- (13) Elismerve azt, hogy a közigazgatási szankciókra vonatkozó követelménynek való megfelelés néhány tagállam számára a nemzeti alkotmányjog miatt nem lehetséges, a tagállamok alkalmazhatják az ezen irányelvben foglalt, közigazgatási szankciókra vonatkozó rendelkezéseket oly módon, hogy a szankciókat az illetékes hatóság kezdeményezi, és az illetékes nemzeti bíróságok szabják ki, biztosítva egyúttal a hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók követelményének való megfelelést. Ahol ezen irányelvben hivatkozások szerepelnek közigazgatási szankciókra, az említett tagállamok a nemzeti jogrendszerük értelmében vett szankciókat fognak alkalmazni.
- (14) A kikötő szerint illetékes állam által a 2009/16/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ alapján végzett, kötelező vagy tervezett ellenőrzés szabálytalanságok és információk feltárását eredményezheti. Szabálytalanságok feltárhatók a hajókon keletkező hulladéknak az (EU) 2019/883 irányelvben előírt leadása vagy bejelentése tekintetében, vagy a kibocsátáscsökkentési módszerekként üzemeltetett füstgáztisztító rendszerek használatára vonatkozó, az (EU) 2016/802 irányelv II. mellékletében meghatározott kritériumoknak való meg nem felelés tekintetében, valamint a 2002/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽¹¹⁾ előírt eljárások révén szerzett, egy hajó potenciális jogellenes kibocsátásával kapcsolatos információk tekintetében is, ideértve az olajkibocsátásra vagy a Marpol 73/78 egyéb megsértésére vonatkozó, a tagállammal közölt bármely bizonyítékot vagy első látásra meggyőző bizonyítékot, vagy a hajó parancsnoka által bejelentett váratlan eseményeket vagy baleseteket, valamint a hajó üzemeltetésében részt vevő személyektől – ideértve a révkalauzt is – származó bármely egyéb információt.
- (15) A kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzés során feltárhatnak olyan szabálytalanságokat vagy információkat is, amelyek alapján felmerülhet a gyanú, hogy illegális kibocsátás történt. Ebben az esetben nincs feltétlenül szükség új ellenőrzés elvégzésére, vagy előfordulhat, hogy az nem lenne kellően hatékony. Ehelyett a tagállam olyan más megfelelő intézkedéseket alkalmazhat, mint például a hajó feltartóztatása, eljárás indítása vagy korrekciós intézkedések meghozatala.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 336/2006/EK rendelete (2006. február 15.) a hajók biztonságos üzemeltetéséről szóló nemzetközi szabályzat Közösségen belüli végrehajtásáról és a 3051/95/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 64., 2006.3.4., 1. o.).

⁽⁹⁾ A hajók biztonságos üzemeltetéséről és a környezetszennyezés megelőzéséről szóló, módosított nemzetközi szabályzat, amelyet a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet az 1993. november 4-i A. 741 (18) számú közgyűlési határozatával fogadott el.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/16/EK irányelve (2009. április 23.) a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésről (HL L 131., 2009.5.28., 57. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/59/EK irányelve (2002. június 27.) a közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszer létrehozásáról és a 93/75/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 208., 2002.8.5., 10. o.).

- (16) A nemzeti közigazgatási és igazságügyi hatóságoknak valamennyi releváns körülményt – ideértve a hajók által okozott szennyezést megvalósító visszaeső magatartást is – figyelembe kell venniük a szennyezőre kiszabandó szankciók mértékének meghatározása során. Figyelembe véve a 2005/35/EK irányelv hatálya alá tartozó szennyező anyagok sokféleségét és a szankciók Unió-szerte történő következetes alkalmazásának fontosságát, tekintettel a szabályozott magatartás határokon átnyúló jellegére, a különböző szennyező anyagok kibocsátása esetén alkalmazandó szankciók megállapítására és alkalmazására vonatkozó kritériumokkal kapcsolatos egyeztetés révén elő kell mozdítani a szankciómértékek további közelítését és eredményességét. A szankciók hatékony alkalmazásának biztosítása és ezen irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében alapvető fontosságú a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok tagállami illetékes nemzeti hatóságok közötti cseréjének megkönnyítése. Ezen túlmenően az ilyen információcserék során szerzett tapasztalatok alapján a Bizottság konkrétabb iránymutatásokat javasolhatna, többek között a szennyező anyagok bizonyos típusai és az aggodalomra okot adó érzékeny területek tekintetében.
- (17) Amennyiben egy tagállam részéről felmerül a gyanú, hogy a kikötőjében vagy tengeri termináljában önkéntesen tartózkodó hajó illegális kibocsátást hajtott végre, a körülmények megállapítása érdekében megfelelő ellenőrzést kell elvégezni. Annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat a 2005/35/EK irányelv szerinti, az ilyen hajók ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségeik teljesítésében, a 2005/35/EK irányelv I. melléklete tájékoztató jellegű listát biztosít azokról a szabálytalanságokról vagy információkról, amelyeket az illetékes hatóságoknak eseti alapon figyelembe kell venniük annak meghatározásakor, hogy egy hajó gyanúsnak tekintendő-e.
- (18) Az együttműködésre vonatkozó kísérő intézkedések és a tagállamok jelentéstételi kötelezettségei nem voltak elegendőek annak teljeskörű elemzéséhez, hogy a szennyezők hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal szembesülnek-e, és nem tették lehetővé, hogy a Bizottsághoz beérkezzenek a 2005/35/EK irányelv végrehajtásának nyomon követéséhez szükséges megfelelő adatok. A 2005/35/EK irányelv hatékony és következetes végrehajtásának biztosítása érdekében megerősített együttműködés keretében elő kell segíteni az információ- és tapasztalatcserét, valamint a bevált gyakorlatok megosztását, ugyanakkor biztosítani kell, hogy a Bizottság rendelkezésére bocsássák azokat a megfelelő adatokat, amelyek lehetővé teszik a 2005/35/EK irányelv végrehajtásának megfelelő nyomon követését.
- (19) Az ezen irányelv hatékony végrehajtásához szükséges információk áramlásának javítása érdekében a tagállamok olyan releváns jelentéstételi mechanizmusokkal rendelkeznek, mint például a regionális tengeri egyezmények és más regionális együttműködési megállapodások – így például a Bonni Megállapodás, az északi-tengeri nyomozói és ügyészi hálózat, valamint a balti-tengeri régióban a környezet elleni bűncselekményekkel foglalkozó ügyészek hálózata – keretében történő jelentéstétel.
- (20) A tagállami hatóságokat a potenciális illegális kibocsátásokról értesítő meglévő „CleanSeaNet” műholdalapú szolgáltatást tovább kell fejleszteni, hogy tartalmazzon a 2005/35/EK irányelv hatálya alá tartozó további szennyező anyagokra vonatkozó információkat is. A tagállamok által a 2005/35/EK irányelvvel összhangban bejelentett, valamint más meglévő tengerészeti biztonsági adatbázisoknak, így például a 2002/59/EK irányelvvel létrehozott uniós tengeri információcsere-rendszernek (a továbbiakban: SafeSeaNet) és a 2009/16/EK irányelv által létrehozott ellenőrzési adatbázisnak (a továbbiakban: THETIS) bejelentett potenciális vagy tényleges kibocsátásokra vonatkozó információkat integrálni kell, és felhasználóbarát elektronikus formátumban továbbítani kell a végrehajtási láncban érintett nemzeti hatóságoknak, hogy időben tudjanak reagálni az ilyen potenciális illegális kibocsátásokra. Az ilyen információkat – amikor azok a füstgáztisztító rendszerekből származó maradékanyagok hajókról történő tényleges vagy potenciális kibocsátásával kapcsolatosak – automatikusan meg kell osztani, így például a THETIS-nek az (EU) 2015/253 bizottsági végrehajtási határozat⁽¹²⁾ alapján létrehozott külön modulja (a továbbiakban: THETIS-EU) révén annak érdekében, hogy a tagállamokat segítsék az (EU) 2016/802 irányelvvel összhangban végrehajtott végrehajtási intézkedések terén.
- (21) Annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam hatékonyan nyomon kövesse ezen irányelv végrehajtását, az ezen módosító irányelv hatálybalépésének napjától számított 66 hónapon belül minden tagállamnak biztosítania kell valamennyi nagy megbízhatóságú riasztás digitális elemzését. Az említett időkereten belül valamennyi tagállamnak azt is jeleznie kell, hogy ellenőrzi-e a CleanSeaNet által az év során küldött nagy megbízhatóságú riasztásokat, törekedve e nagy megbízhatóságú riasztások legalább 25 %-ának ellenőrzésére. Ebben az összefüggésben ellenőrzésnek tekintendő minden olyan intézkedés, melyet az illetékes hatóságok a CleanSeaNet-ből érkező riasztás nyomán hoznak annak megállapítása érdekében, hogy a szóban forgó riasztás valóban illegális kibocsátásra utal-e. Ha egy tagállam nem ellenőriz egy riasztást, meg kell jelölnie ennek okait.

⁽¹²⁾ A Bizottság (EU) 2015/253 végrehajtási határozata (2015. február 16.) az 1999/32/EK tanácsi irányelv értelmében a tengeri hajózásban használatos tüzelőanyagok kéntartalma tekintetében elvégzendő mintavételezés és jelentéstétel szabályainak meghatározásáról (HL L 41., 2015.2.17., 55. o.).

- (22) „Nagy megbízhatóságú riasztás” alatt a Marpol 73/78 I. és II. melléklete szerinti szennyező anyagok potenciális kibocsátásaira vonatkozó, CleanSeaNet-ből érkező A. osztályú riasztás értendő. A Marpol 73/78 más mellékleteiben szereplő szennyező anyagok tekintetében, amelyekre a CleanSeaNet megfigyelése jelenleg nem terjed ki, nem lehet a megbízhatósági szinthez kötött megközelítést kidolgozni. A Bizottság az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (a továbbiakban: EMSA) segítségével félig automatizált rendszert dolgoz ki a Marpol 73/78 más mellékleteiben szereplő szennyező anyagok műholdas képeinek ellenőrzésére annak érdekében, hogy megállapítható legyen a riasztások megbízhatósági szintje. Az ellenőrzési tevékenységek magukban foglalhatják több illetékes hatóság számos intézkedését is, így például a helyszíni ellenőrzést, a műholdas észlelésnek a nemzeti szinten rendelkezésre álló kiegészítő adatokkal való összehasonlítását és a kikötő szerint illetékes állam hatósága által végzett ellenőrzéseket.
- (23) A hatékony és időben történő, határokon átnyúló együttműködés elősegítése, a végrehajtási tevékenységekkel járó adminisztratív terhek minimalizálása és végső soron a 2005/35/EK irányelvet sértő cselekmények elkövetőinek hatékony szankcionálása érdekében hozzáférést kell biztosítani az illetékes hatóságoktól származó ezen információkhoz más olyan tagállamok hatóságai számára, amelyeknek a következő kikötés helye alapján illetékes kikötő szerinti államként, a lehetséges kibocsátás által érintett parti államként vagy a hajó lobogója szerinti államként ehhez érdekük fűződik. Elő kell mozdítani az új technológiák – így például drónok és döntéstámogató technikák, például a mesterséges intelligencia – használatát is.
- (24) Ezen irányelv értékelésének és felülvizsgálatának részeként a Bizottságnak értékelnie kell a tagállamok által elért ellenőrzési arányt, és adott esetben fontolóra kell vennie, hogy a technológiai fejlődés, valamint a tagállamok sajátos körülményei és képességei alapján az ezen irányelvben előírányozottnál magasabb ellenőrzési arányt javasoljon.
- (25) El kell ismerni, hogy a parti tagállamok körülményei jelentősen eltérnek egymástól földrajzi elhelyezkedésük, a joghatóságuk alá tartozó vizek kiterjedése, a tengeri forgalom sűrűsége, valamint erőforrásaik és az illegális kibocsátások észlelésére, ellenőrzésére és a bizonyítékgyűjtésre szolgáló, rendelkezésre álló technológiákhoz és eszközökhöz való költséghatékony hozzáférésük tekintetében.
- (26) A hajókról származó hulladékokkal foglalkozó alcsoport, amelyet az Európai Fenntartható Hajózási Fórum keretében állítottak fel, és amely összehozta a hajók által okozott szennyezés és a hajókról származó hulladékok kezelése terén jártas szakértők széles körét, 2017 decemberében – az (EU) 2019/883 irányelvről szóló intézményközi tárgyalások elindítására tekintettel – felfüggesztette munkáját. Mivel az említett ideiglenes alcsoport értékes iránymutatást és szakértelmet nyújtott a Bizottságnak, létre kell hozni egy hasonló, az ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatcserével megbízott szakértői csoportot annak érdekében, hogy a tagállamok segítséget kapjanak a szennyezési események felderítésére és ellenőrzésére szolgáló kapacitásuk fejlesztéséhez, valamint a 2005/35/EK irányelv hatékony végrehajtásának biztosításához.
- (27) Az EMSA-nak biztosítania kell a Bizottság számára az ezen irányelv végrehajtásához szükséges támogatást.
- (28) A tagállamoknak jelenteniük kell a Bizottságnak a 2005/35/EK irányelv végrehajtásának megfelelő nyomon követéséhez szükséges információkat. Az adminisztratív terhek korlátozása és a tagállamok által szolgáltatott adatok követségi elemzésének támogatása érdekében a tagállamoknak az ilyen információkat egy e célra szolgáló, a Bizottság által kifejlesztett elektronikus jelentéstételi eszközön keresztül kell közölniük. Amennyiben az ilyen információk természetes személyekkel szemben kiszabott vagy őket érintő szankciókkal kapcsolatosak, az ilyen információkat anonimízálni kell. Annak biztosítása érdekében, hogy a 2005/35/EK irányelvvel összhangban bejelentett információk típusukat tekintve összehasonlíthatók legyenek a tagállamok között, valamint harmonizált elektronikus formátum és jelentéstételi eljárás alapján gyűjtsék őket, a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹³⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (29) Annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat a 2005/35/EK irányelv nemzeti közigazgatási és igazságügyi hatóságok általi hatékony végrehajtásával kapcsolatos képességeik fejlesztésében, a Bizottságnak – az EMSA támogatásával – a hatékony, költséghatékony és célzott végrehajtási tevékenységek elősegítése érdekében iránymutatást és képzést kell nyújtania a tagállamoknak többek között a felderítés, ellenőrzés és bizonyítékgyűjtés legjobb módszereivel és gyakorlataival kapcsolatban, továbbá iránymutatást kell nyújtania a Marpol 73/78 releváns szabályozási fejleményeiről és a rendelkezésre álló technológiai fejlesztésekről, beleértve az új digitális eszközöket is.

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (30) A hajók által okozott szennyező anyag-kibocsátásokkal kapcsolatos tudatosság növelése és a környezetvédelem javítása érdekében a tagállamok által a 2005/35/EK irányelv alkalmazásáról szolgáltatott információkat egy uniós szintű áttekintés révén nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, és azoknak tartalmazniuk kell a 2005/35/EK irányelv II. mellékletében felsorolt információkat. A 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁴⁾ célja biztosítani a tagállamokban a környezeti információkhoz való hozzáférés jogát, összhangban a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréssel, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazság-szolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezmény⁽¹⁵⁾ (más néven: az Aarhusi Egyezmény), amelynek az Uniót részes fele. A 2003/4/EK irányelv sérelme nélkül a Bizottságnak védenie kell a tagállamok által kapott információk bizalmas jellegét.
- (31) Az (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁶⁾ megállapítja az uniós jog – többek között a 2005/35/EK irányelv – megsértésének bejelentésével, valamint az ilyen jogsértéseket bejelentő személyek védelmével kapcsolatos minimumszabályokat. A tagállamoknak különösen azt kell biztosítaniuk, hogy a tényleges vagy potenciális illegális kibocsátásokat bejelentő, az (EU) 2019/1937 irányelv hatálya alá tartozó személyzet szükség szerint védelemben, támogatásban és segítségnyújtásban részesüljön az említett irányelvben előírtak szerint. Az (EU) 2019/1937 irányelvben szabályozott, nemzeti szinten biztosított meglévő bejelentési csatornákon túlmenően a Bizottságnak rendelkezésre kell bocsátania egy központosított online külső bejelentési csatornát a tényleges vagy potenciális illegális kibocsátások bejelentésére, és az ilyen bejelentéseket továbbítani kell az érintett tagállamoknak, amelyeknek ezt követően az (EU) 2019/1937 irányelvnek megfelelően kell kezelniük ezeket a bejelentéseket, többek között az átvételi elismervény, a megfelelő visszajelzés és a nyomon követés tekintetében. A személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jog – különösen az (EU) 2016/679⁽¹⁷⁾ és az (EU) 2018/1725⁽¹⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi rendelet – alkalmazandó, amikor ezen irányelvvel összefüggésben személyes adatok kezelésére kerül sor. A Bizottságnak az (EU) 2018/1725 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének c) és h) pontjával és 25. cikkének (2) bekezdésével összhangban biztosítani kell a bejelentő személyek személyazonossága bizalmas jellegének védelmét, beleértve szükség esetén az érintett személyek – így például a jelentésben a potenciális illegális kibocsátásban részt vevőként megjelölt személyek – egyes adatvédelmi jogai gyakorlásának korlátozását, amennyire és ameddig az szükséges a bejelentés akadályozására, vagy a nyomon követés, különösen a nyomozás hátráltatására, megghiúsítására vagy lassítására irányuló kísérletek, vagy a bejelentő személyek személyazonosságának kiderítésére irányuló kísérletek megelőzéséhez és kezeléséhez. Az ilyen korlátozások keretében tiszteletben kell tartani az alapvető jogok és szabadságok lényegét, továbbá az ilyen korlátozásoknak egy demokratikus társadalomban az Unió vagy valamely tagállam fontos általános közérdekű célkitűzéseinek védelme érdekében szükséges és arányos intézkedéseknek kell lenniük, ideértve az érintett védelmet vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét.
- (32) Az IMO keretében tárgyalások folynak a nemzetközi hajózáshoz köthető, a tengerek szennyezését eredményező új környezetvédelmi problémákról. Az említett megbeszélések eredményeként a Marpol 73/78 keretében új rendelkezések születhetnek, az egyezmény hatálya alá vonva olyan egyéb típusú szennyező anyagokat, mint a tengerbe kerülő műanyag hulladék és a környezetbe jutott műanyag pellet. Egy jövőbeli felülvizsgálat keretében adott esetben értékelni kell a 2005/35/EK irányelv hatálya módosításának lehetőségét egy összehangolt, hatékony és eredményes végrehajtási rendszer biztosítása, valamint visszatartó erejű szankciók kiszabása érdekében. Az említett felülvizsgálatnak azt is értékelnie kell, hogy miként lehetne javítani a potenciálisan káros anyagokat tartalmazó elveszített konténerek műholdas nyomon követését. A Bizottságnak figyelembe kell vennie ezen irányelvnek a tengerszennyezésre vonatkozó, egyéb releváns uniós jogszabályokkal – így például a 2008/56/EK⁽¹⁹⁾, az (EU) 2016/802 és az (EU) 2024/2881⁽²⁰⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelvvel – való kölcsönhatását is, többek között a túlzott víz alatti zaj és a légszennyezés – így például a korom, a szálló por (PM), a nitrogén-oxidok (NO_x) és a kén-oxidok (SO_x) – bejelentésére vonatkozóan, amely károsítja a biológiai sokféleséget és az élő erőforrásokat a tengeri ökoszisztémákban, veszélyeztetve az emberi egészséget és rontja a tengervíz minőségét, valamint a tengeri áruk és szolgáltatások fenntartható használatát, ezáltal akadályozva más tengeri tevékenységeket, így például a halászatot vagy a part menti területeken az idegenforgalmat és a szabadidős tevékenységeket.

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáféréssel és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 41., 2003.2.14., 26. o.).

⁽¹⁵⁾ HL L 124., 2005.5.17., 4. o.

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2881 irányelve (2024. október 23.) a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról (HL L, 2024/2881, 2024.11.20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj>).

- (33) A közvetlen tengeri kapcsolattal vagy tengeri kikötővel nem rendelkező tagállamok e földrajzi sajátosságok miatt nem tudják alkalmazni ezen irányelv bizonyos rendelkezéseit. Annak elkerülése érdekében, hogy ezekre a tagállamokra aránytalan adminisztratív terhek háruljanak, ezek a tagállamok nem kötelezhetők ezen irányelv egyes rendelkezéseinek átültetésére és végrehajtására.
- (34) Mivel ezen irányelv céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani – azon határokon átnyúló károk okán, amelyet az ezen irányelv hatálya alá tartozó illegális kibocsátások okozhatnak, valamint az ilyen kibocsátásokra Unió-szerte alkalmazandó hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók rendelkezésre nem állása okán –, az Unió szintjén azonban – a javasolt intézkedés terjedelme és hatásai miatt – e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubsidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ezen irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (35) Ezen irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és betartja különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, beleértve a személyes adatok védelmét, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot, az ártatlanság védelmét és a védelemhez való jogot, a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elveit, valamint a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalmát. Ezen irányelv az említett jogok és elvek teljeskörű tiszteletben tartására törekszik, és azt ennek megfelelően kell végrehajtani.
- (36) Az európai adatvédelmi biztossal az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor, és a biztos 2023. július 25-én véleményt nyilvánított.
- (37) A 2005/35/EK irányelvet ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2005/35/EK irányelv módosításai

A 2005/35/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A cím helyébe a következő szöveg lép:

„Az Európai Parlament és a Tanács 2005/35/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a hajókról történő szennyezésre vonatkozó nemzetközi normák végrehajtásáról és a szennyezéssel elkövetett jogsértések esetén alkalmazandó közigazgatási szankciók bevezetéséről”.

2. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

Cél

(1) Ezen irányelv célja a hajókról történő szennyezésre vonatkozó nemzetközi normák uniós jogba történő beépítése, valamint annak biztosítása, hogy az illegális szennyező anyag-kibocsátásokért felelős társaságokat vagy egyéb jogi vagy természetes személyeket hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási szankcióknak vessék alá a tengerbiztonság javítása és a tengeri környezet hajókról történő szennyezéssel szembeni védelmének fokozása érdekében.

(2) Ezen irányelv nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy az uniós és a nemzetközi joggal összhangban szigorúbb intézkedéseket hozzanak közigazgatási vagy büntetőjogi szankciók nemzeti joguknak megfelelő előírása révén.”

3. A 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. »Marpol 73/78«: a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló, 1973. évi nemzetközi egyezmény, beleértve annak 1978. és 1997. évi jegyzőkönyveit is, annak naprakész változata szerint;

2. »szennyező anyagok«: a Marpol 73/78 I. melléklete (olaj), II. melléklete (ártalmas folyékony anyagok ömlesztve), III. melléklete (a tengeren csomagolt formában szállított ártalmas anyagok), IV. melléklete (hajókról származó szennyvíz) és V. melléklete (hajókról származó szemét) által szabályozott anyagok és a füstgáztisztító rendszerből származó maradékanyagok;
  3. »füstgáztisztító rendszerből származó maradékanyagok«: a szennyvízkezelő rendszer által a mosóvízből vagy a kondenzvízből eltávolított bármely anyag vagy a kibocsátási kritériumoknak meg nem felelő kiürülő víz, vagy a füstgáztisztító rendszerekből a Marpol 73/78 VI. mellékletének 4. szabályában meghatározott kibocsátás-csökkentési megfelelési módszer alkalmazásának eredményeként eltávolított, egyéb maradékanyag, amelyet a Marpol 73/78 VI. mellékletének 14. szabályában meghatározott normák helyett a kibocsátáscsökkentés tekintetében alternatívaként használnak, figyelembe véve a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) által kidolgozott iránymutatásokat;
  4. »kibocsátás«: a Marpol 73/78 2. cikkében említettek szerint a hajóról származó, bármely módon okozott kibocsátás;
  5. »hajó«: tengeri környezetben üzemelő bármely típusú tengerjáró vízi jármű – tekintet nélkül arra, hogy mely tagállam lobogója alatt közlekedik –, ideértve a szárnyashajókat, a légpárnás hajókat, a tengeralattjárókat és a vízen úszó járműveket is;
  6. »jogi személy«: bármely jogalany, amely az alkalmazandó nemzeti jog szerint ilyen jogállással bír, kivéve magukat az államokat vagy az állami közhatalmat gyakorló közjogi szervezeteket vagy a nemzetközi közjogi szervezeteket;
  7. »társaság«: a hajó tulajdonosa vagy bármely más szervezet vagy személy, így például az üzemben tartó vagy a hajót személyzet nélkül bérlő személy, aki a hajó tulajdonosától átvállalta a hajó üzemeltetésének felelősségét.”
4. A 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

Jogsértések és kivételek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a szennyező anyagoknak a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott bármely területen történő kibocsátását jogsértésnek tekintik, kivéve, ha:

- a) a Marpol 73/78 I. melléklete által szabályozott szennyező anyagok esetében az említett kibocsátások megfelelnek a Marpol 73/78 I. melléklete 15., 34., 4.1., 4.2. vagy 4.3. szabályában, valamint a sarkvidéki vizeken üzemelő hajókról szóló nemzetközi szabályzat (a továbbiakban: sarkvidéki szabályzat) II-A. része 1.1.1. szakaszában meghatározott feltételeknek;
- b) a Marpol 73/78 II. melléklete által szabályozott szennyező anyagok esetében az említett kibocsátások megfelelnek a Marpol 73/78 II. melléklete 13., 3.1.1., 3.1.2. vagy 3.1.3. szabályában, valamint a sarkvidéki szabályzat II-A. része 2.1. szakaszában meghatározott feltételeknek;
- c) a Marpol 73/78 III. melléklete által szabályozott szennyező anyagok esetében az említett kibocsátások megfelelnek a Marpol 73/78 III. melléklete 8.1. szabályában meghatározott feltételeknek;
- d) a Marpol 73/78 IV. melléklete által szabályozott szennyező anyagok esetében az említett kibocsátások megfelelnek a Marpol 73/78 IV. melléklete 3., 11.1. és 11.3. szabályában, valamint a sarkvidéki szabályzat II-A. része 4.2. szakaszában meghatározott feltételeknek;
- e) a Marpol 73/78 V. melléklete által szabályozott szennyező anyagok esetében az említett kibocsátások megfelelnek a Marpol 73/78 V. melléklete 4.1., 4.2., 5., 6.1., 6.2. és 7. szabályában, valamint a sarkvidéki szabályzat II-A. része 5.2. szakaszában meghatározott feltételeknek; és
- f) a füstgáztisztító rendszerből származó maradékanyagok esetében az említett kibocsátások megfelelnek a Marpol 73/78 VI. melléklete 4., 14.1., 14.4., 14.6., 3.1.1. és 3.1.2. szabályában meghatározott feltételeknek, figyelembe véve az IMO által kidolgozott iránymutatásokat, beleértve a MEPC.340(77) sz. határozat naprakész változatát is.

(2) Minden egye tagállam megtesz valamennyi szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy az (1) bekezdés értelmében vett jogsértést elkövető bármely társaságot, vagy egyéb jogi vagy természetes személyt felelősségre vonjanak.”

5. Az 5., az 5a. és az 5b. cikket el kell hagyni.

6. A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

Végrehajtási intézkedések egy tagállam kikötőjében tartózkodó hajók tekintetében

(1) Ha szabálytalanságok vagy információk alapján felmerül a gyanú, hogy egy tagállam kikötőjében vagy tengeri termináljában önkéntesen tartózkodó hajó valamely, a 3. cikk (1) bekezdésében említett területen szennyező anyagot bocsátott vagy bocsát ki, az említett tagállam biztosítja, hogy nemzeti jogával összhangban – figyelembe véve az IMO által elfogadott releváns iránymutatásokat – megfelelő ellenőrzésre vagy más megfelelő intézkedésre kerüljön sor.

(2) Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett ellenőrzés olyan tényeket tár fel, amelyek a 4. cikk értelmében vett jogsértésre utalhatnak, az érintett tagállamnak alkalmaznia kell ezen irányelv rendelkezéseit. Az említett tagállam és a hajó lobbója szerinti állam illetékes hatóságait értesíteni kell.

(3) Ezen irányelv I. melléklete tartalmazza az e cikk (1) bekezdésének alkalmazása során figyelembe veendő szabálytalanságok vagy információk tájékoztató jellegű listáját.”

7. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„8. cikk

Közigazgatási szankciók

(1) Az (EU) 2024/1203 európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) szerinti tagállami kötelezettségek sérelme nélkül a tagállamok megállapítják az ezen irányelv 4. cikkét végrehajtó nemzeti rendelkezések megsértésére vonatkozó, a nemzeti jogrendszerük értelmében vett közigazgatási szankciók rendszerét, és biztosítják azok alkalmazását. Az előírt közigazgatási szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv átültetése során bevezetett közigazgatási szankciók magukban foglalják a jogsértésért felelősségre vont társaságra kiszabott bírságokat is.

(3) Amennyiben a tagállam jogrendszere nem rendelkezik közigazgatási szankciókról, e cikk oly módon is alkalmazható, hogy a szankciókat – a (2) bekezdésben említett bírságokat is beleértve – az illetékes hatóság kezdeményezi, és a bírságot az illetékes nemzeti bíróságok szabják ki, biztosítva egyúttal azt, hogy e jogorvoslatok hatékonyak és az illetékes hatóságok által kiszabott közigazgatási bírságokéval azonos hatásúak legyenek. Mindenesetre az e bekezdéssel összhangban kiszabott szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük, és azokat ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni. Az érintett tagállamok 2027. július 6-ig értesítik a Bizottságot az e bekezdéssel összhangban elfogadott jogszabályi rendelkezéseikről, valamint haladéktalanul értesítik a Bizottságot az e jogszabályokban végrehajtott vagy azokat érintő bármilyen későbbi módosításról.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1203 irányelve (2024. április 11.) a környezet büntetőjog általi védelméről, valamint a 2008/99/EK és a 2009/123/EK irányelv felváltásáról (HL L, 2024/1203, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).”

8. A 8a., a 8b. és a 8c. cikket el kell hagyni.

9. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„8d. cikk

A szankciók hatékony alkalmazása

(1) Annak biztosítása érdekében, hogy a szankciók hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek, a tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok által a 4. cikk értelmében vett jogsértésért a 8. cikkkel összhangban felelősnek ítélt társaságra vagy egyéb jogi vagy természetes személyre kiszabott közigazgatási szankció típusának és mértékének meghatározásakor és alkalmazásakor az illetékes hatóságok figyelembe vegyék a jogsértés valamennyi releváns körülményét, különösen a következőket:

a) a kibocsátás jellege, súlyossága és időtartama;

- b) a felelős személy vétkességének vagy hibájának mértéke az érintett tagállam jogrendszere értelmében;
- c) a kibocsátás révén a környezetben vagy az emberi egészségben okozott kár, beleértve adott esetben annak a halászatra, az idegenforgalomra és a part menti közösségekre gyakorolt hatását;
- d) a felelős társaság vagy egyéb jogi vagy természetes személy pénzügyi teljesítőképessége;
- e) a jogsértésből a felelős társaság vagy egyéb jogi vagy természetes személy számára adott esetben keletkezett vagy várhatóan keletkező gazdasági előnyök;
- f) a felelős társaság vagy egyéb jogi vagy természetes személy által a kibocsátás megelőzése vagy hatásainak enyhítése érdekében hozott intézkedések;
- g) a jogsértésért felelős társaság vagy egyéb jogi vagy természetes személy illetékes hatósággal való együttműködésének mértéke, beleértve minden olyan intézkedést, amelynek célja az illetékes hatóság által végzett megfelelő ellenőrzés vagy egyéb vizsgálat megkerülése vagy akadályozása; és
- h) a felelős társaság vagy egyéb jogi vagy természetes személy által elkövetett bármely korábbi, hajók által okozott szennyezéssel elkövetett jogsértés.

(2) A tagállamok az ezen irányelv szerinti jogsértések esetére nem állapíthatnak meg és nem alkalmazhatnak olyan közigazgatási szankciókat, amelyek mértéke túl alacsony ahhoz, hogy biztosítsa az említett szankciók hatékonyságát, arányosságát és visszatartó jellegét.”

10. A 10. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

Információ- és tapasztalatszere

(1) Ezen irányelv alkalmazásában a tagállamok és a Bizottság az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA) támogatásával, a 2002/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) 22a. cikkének (3) bekezdésében és III. mellékletében meghatározott uniós tengeri információcsere-rendszerre (SafeSeaNet) építve együttműködnek az információcserében a következő célok elérése érdekében:

- a) az ezen irányelv hatékony végrehajtásához szükséges információk bővítése, különös tekintettel az ezen irányelv által létrehozott európai műholdalapú szennyezésfelderítő szolgálat (CleanSeaNet) és más releváns jelentéstételi mechanizmusok által biztosított információkra, a szennyező anyagok tengeri nyomon követésére szolgáló megbízható módszerek kidolgozása érdekében;
- b) megfelelő ellenőrzési és nyomonkövetési rendszer kidolgozása és végrehajtása, amely a szennyező anyagokat kibocsátó hajók korai azonosításának és nyomon követésének megkönnyítése érdekében, a nemzeti hatóságok végrehajtási intézkedéseinek optimalizálása céljából integrálja az a) pontnak megfelelően nyújtott információkat a SafeSeaNet-ben, a THETIS-EU-ban és más uniós információs adatbázisokban és eszközökben a Bizottság által a tagállamok rendelkezésére bocsátott információkkal;
- c) az e bekezdés a) és b) pontjának megfelelően nyújtott, valamint a tagállamok által a 10a. cikk szerint bejelentett információk optimális felhasználása annak érdekében, hogy könnyebbé váljon az ilyen információkhoz való hozzáférés és azoknak az illetékes hatóságok közötti, valamint a más tagállamok hatóságaival és a Bizottsággal folytatott cseréje; és
- d) 2030. július 6-ig annak biztosítása, hogy az illetékes hatóságok digitálisan elemezzék valamennyi nagy megbízhatóságú riasztást, és jelezzék, hogy ellenőrzik-e a CleanSeaNet által az év során küldött nagy megbízhatóságú riasztásokat, törekedve e nagy megbízhatóságú riasztások legalább 25 %-ának ellenőrzésére, ahol »ellenőrzésnek« tekintendő minden olyan intézkedés, amelyet az illetékes hatóságok a CleanSeaNet-ből érkező riasztás nyomon követésére hoznak annak megállapítása érdekében, hogy a szóban forgó riasztás valóban illegális kibocsátásnak felel-e meg. Ha egy tagállam nem ellenőriz egy riasztást, meg kell jelölnie ennek okait.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a hajók által okozott jelentős szennyezési eseményekre vonatkozó információkat kellő időben eljuttassák az érintett halászati és part menti közösségekhez.

(3) A Bizottság gondoskodik a tagállamok nemzeti hatóságai és szakértői – többek között a magánszektorból, a civil társadalomból és a szakszervezetekből származó szakértők – közötti tapasztalatcsere megszervezéséről ezen irányelv Unió-szerte történő alkalmazásáról az ezen irányelv végrehajtására vonatkozó közös gyakorlatok és iránymutatások kialakítása céljából.

(4) A Bizottság gondoskodik a tagállamok illetékes nemzeti hatóságai közötti, a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezéséről arra vonatkozóan, hogy miként biztosítsák a szankciók hatékony meghatározását és alkalmazását. Az említett információcsere alapján a Bizottság iránymutatásokat javasolhat, többek között a szennyező anyagok típusai és az aggodalomra okot adó érzékeny területek tekintetében.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2002/59/EK irányelve (2002. június 27.) a közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszer létrehozásáról és a 93/75/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 208., 2002.8.5., 10. o.).

11. A szöveg a következő cikkekkkel egészül ki:

„10a. cikk

Jelentéstétel

(1) A Bizottság elektronikus jelentéstételi eszközt hoz létre az ezen irányelv által előírt végrehajtási rendszer alkalmazására vonatkozó információk gyűjtése, valamint a tagállamok és a Bizottság közötti cseréje céljából.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az (1) bekezdésben említett elektronikus jelentéstételi eszközön keresztül bejelentsék az illetékes hatóságaik által hozott intézkedésekkel kapcsolatos következő információkat:

- a) a CleanSeaNet által küldött riasztások illetékes hatóságok általi nyomon követésével kapcsolatos információk vagy az ilyen riasztások nyomon követése mellőzésének okai, a nyomonkövetési tevékenységek befejeződését vagy a nyomon követés mellőzésével kapcsolatos döntést követően a lehető legrövidebb időn belül;
- b) a 6. cikknek megfelelően végrehajtott ellenőrzésekre vagy egyéb megfelelő intézkedésekre vonatkozó információk, az ellenőrzés vagy az egyéb megfelelő intézkedés befejeződését követően a lehető legrövidebb időn belül;
- c) a 7. cikknek megfelelően végrehajtott intézkedésekre vonatkozó információk, ezen intézkedések befejeződését követően a lehető legrövidebb időn belül; és
- d) az ezen irányelvvel összhangban kiszabott szankciókra vonatkozó információk a közigazgatási és adott esetben a jogi eljárás befejeződését követően, indokolatlan késedelem nélkül és minden esetben az adott év június 30-áig az előző naptári évben kiszabott szankciók tekintetében. Amennyiben a szankciókra vonatkozó információk személyes adatokat tartalmaznak, az ilyen információkat anonimízálni kell.

(3) E cikk egységes alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság a 13. cikkben meghatározott vizsgálóbizottsági eljárással összhangban végrehajtási jogi aktusok útján részletes szabályokat állapíthat meg a (2) bekezdésben említett információk bejelentésére vonatkozó eljárással kapcsolatban, beleértve a bejelentendő információk típusának meghatározását is. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 13. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A tagállamok értesítik a Bizottságot azokról a hatóságokról, amelyek hozzáféréssel rendelkeznek az (1) bekezdésben említett elektronikus jelentéstételi eszközhöz.

10b. cikk

Képzés

A Bizottság – az EMSA támogatásával és a tagállamokkal együttműködésben – elősegíti a tagállamok képességeinek fejlesztését azáltal, hogy szükség szerint képzést biztosít az ezen irányelv hatálya alá tartozó jogsértések felderítéséért és ellenőrzéséért, valamint az ilyen jogsértésekből eredő szankciók és egyéb intézkedések végrehajtásáért felelős hatóságok számára.

10c. cikk

Az információk közzététele

(1) A tagállamok által a 10a. cikknek megfelelően bejelentett információk alapján a Bizottság rendszeresen aktualizált uniós szintű áttekintést tesz közzé ezen irányelv végrehajtásáról és érvényesítéséről, adott esetben a közigazgatási és jogi eljárások lezárását követően. Amennyiben a szankciókra vonatkozó információk személyes adatokat vagy üzleti szempontból érzékeny információkat tartalmaznak, az ilyen információkat anonimizálni kell. Az említett áttekintésnek tartalmaznia kell az ezen irányelv II. mellékletében felsorolt információkat.

(2) A 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) sérelme nélkül a Bizottság megteszi a megfelelő intézkedéseket az ezen irányelv végrehajtása során szerzett információk bizalmas jellegének védelme érdekében.

10d. cikk

A potenciális jogsértéseket bejelentő személyek és azok személyes adatainak védelme

(1) A Bizottság bizalmas online külső bejelentési csatornát fejleszt ki, bocsát rendelkezésre és tart fenn az (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv (**) értelmében az ezen irányelv potenciális megsértésével kapcsolatban tett bejelentések fogadására, és az ilyen bejelentéseket továbbítja az érintett tagállamoknak.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv megsértésére vonatkozó, az (1) bekezdésben említett csatornán benyújtott bejelentéseket fogadó illetékes nemzeti hatóságok az (EU) 2019/1937 irányelvvel összhangban vizsgálatot folytassanak, adott esetben intézkedjenek, időben visszajelzést adjanak és utókövetést biztosítsanak az említett jelentésekre vonatkozóan.

(3) A Bizottság az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet (***) 25. cikke (1) bekezdésének c) és h) pontja alapján és e rendelet 25. cikkének (2) bekezdésével összhangban korlátozhatja az említett rendelet 4., 14–22., 35. és 36. cikkének alkalmazását azon érintettek tekintetében, akik az e cikk (1) bekezdésében említett csatornán keresztül benyújtott bejelentés tárgyát képezik, vagy abban említésre kerülnek, és akik nem az adott bejelentést benyújtó érintettek. Az említett korlátozás csak az e cikk (2) bekezdésében említett bejelentésnek az illetékes tagállami hatóságok általi kivizsgálásához szükséges ideig alkalmazható.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáféréstől és a 90/313/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 41., 2003.2.14., 26. o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

(***) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

12. A 11. és a 12. cikket el kell hagyni.

13. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„12a. cikk

Értékelés és felülvizsgálat

(1) A Bizottság 2032. július 6-ig elvégzi ezen irányelv értékelését. Az említett értékelésnek legalább a következőkön kell alapulnia:

a) az ezen irányelv végrehajtása során szerzett tapasztalatok;

b) a tagállamok által a 10a. cikk alapján bejelentett információk és a 10c. cikknek megfelelően rendelkezésre bocsátott uniós szintű áttekintés;

c) ezen irányelv kölcsönhatása a tengeri környezet védelmére és a tengerbiztonságra vonatkozó, egyéb releváns nemzetközi és uniós joggal; és

d) a legfrissebb adatok és tudományos eredmények.

(2) A felülvizsgálat részeként a Bizottság adott esetben megvizsgálja ezen irányelv hatálya módosításának lehetőségét, figyelembe véve a hajókról történő szennyezés – így például a tengerbe kerülő műanyag hulladék, az elvesztett konténerek és a környezetbe jutott műanyag pelletek – megelőzésére vonatkozó, a Marpol 73/78 jelenlegi és jövőbeli rendelkezésein alapuló, új vagy aktualizált nemzetközi normákat.”

14. A 13. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„13. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját a 2099/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 3. cikkével létrehozott, a tengeri közlekedés biztonságával és a hajókról történő szennyezés megelőzésével foglalkozó bizottság (COSS) segíti. Az említett bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (**) értelmében vett bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikke és a 2099/2002/EK rendelet 5. cikke alkalmazandó.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2099/2002/EK rendelete (2002. november 5.) a tengeri közlekedés biztonságával és a hajókról történő szennyezés megelőzésével foglalkozó bizottság (COSS) létrehozásáról, valamint a tengeri közlekedés biztonságáról és a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló rendeletek módosításáról (HL L 324., 2002.11.29., 1. o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).”

15. A 14. és a 15. cikket el kell hagyni.

16. A 16. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„16. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2007. április 1-jéig megfeleljenek, és erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A közvetlen tengeri kapcsolattal vagy tengeri kikötővel nem rendelkező tagállamok nem kötelesek átültetni és végrehajtani ezen irányelv 6. cikkét és 7. cikkének (2) bekezdését.”

17. Az egyedüli melléklet helyébe az ezen irányelv mellékletében foglalt szöveg lép.

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok 2027. július 6-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el, valamint az említett rendelkezéseket érintő bármely későbbi módosítást.

3. cikk

A 2009/123/EK irányelv alkalmazása

A 2009/123/EK irányelvvel módosított 2005/35/EK irányelv értelmében bűncselekménynek tekintendő jogsértések és a megfelelő szankciók tekintetében a 2009/123/EK irányelvvel módosított 2005/35/EK irányelv továbbra is kötelező azon tagállamokra nézve, amelyekre nézve az (EU) 2024/1203 irányelv nem kötelező.

4. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

5. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2024. november 27-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

R. METSOLA

a Tanács részéről

az elnök

BÓKA J.

MELLÉKLET

„I. MELLÉKLET

A 6. cikkben említett szabálytalanságok vagy információk nem kimerítő felsorolása

1. A 2009/16/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) alapján az érintett tagállam, egy másik tagállam vagy a hajó által korábban igénybe vett kikötőkben a kikötő szerinti állam hatósága által végzett ellenőrzésekről szóló Párizsi Memorandumot aláíró valamely állam által végzett ellenőrzések során feltárt, az olajnapló és más releváns nyilvántartási naplók tekintetében vagy a potenciális kibocsátásokkal kapcsolatos egyéb hiányosságok tekintetében fennálló, bármely szabálytalanság.
2. A hajókon keletkező hulladék (EU) 2019/883 európai parlamenti és tanácsi irányelv (**) szerint előírt leadásával vagy az arról szóló értesítéssel kapcsolatos bármely olyan szabálytalanság, amely az érintett tagállamban vagy a hajó által korábban igénybe vett kikötők szerinti tagállamban történt.
3. Az (EU) 2016/802 európai parlamenti és tanácsi irányelv (***) II. mellékletében – amely a füstgáztisztító rendszerekre vonatkozó, a MEPC.340(77) sz. határozatban megállapított 2021. évi iránymutatások által felváltott, a füstgáztisztító rendszerekre vonatkozó, a MEPC.184(59) sz. határozatban meghatározott 2009. évi iránymutatásokra hivatkozik – meghatározott kibocsátáscsökkentési módszereként üzemeltetett füstgáztisztító rendszerek használatára irányadó kritériumoknak való meg nem felelés tekintetében fennálló bármely szabálytalanság.
4. A hajó esetleges illegális kibocsátásával kapcsolatban a 2002/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (****) előírt eljárások útján egy másik tagállamtól szerzett bármely információ, beleértve az olaj szándékos kibocsátásaira vagy a Marpol 73/78 egyéb megsértéseire vonatkozó bizonyítékokat vagy vélelmezett bizonyítékokat, amelyeket valamely tagállam parti állomása közöl az érintett tagállam parti állomásaival az említett irányelv 16. cikkével összhangban, vagy a hajó parancsnoka által az érintett tagállam parti állomásának az említett irányelv 17. cikkével összhangban bejelentett eseményeket vagy baleseteket.
5. A hajó üzemeltetésében részt vevő személyektől – beleértve a révkalauzokat is – származó bármely egyéb információ, amely az ezen irányelv szerinti kötelezettségek esetleges megsértésével kapcsolatos szabálytalanságokra utal.

II. MELLÉKLET

A 10c. cikkben említett, a Bizottság által közzétett uniós szintű áttekintésben feltüntetendő információk

1. A 10c. cikkel összhangban a Bizottság által közzétett uniós szintű áttekintésnek a tagállamok által ellenőrzött és megerősített valamennyi szennyezési eseményre vonatkozóan tartalmaznia kell a következő információkat:
  - a) az esemény időpontja;
  - b) az eseményben érintett hajó azonosítása;
  - c) a szennyezési esemény helye (földrajzi szélesség és hosszúság);
  - d) adott esetben a szennyezési esemény kiterjedése (terület és hosszúság);
  - e) a szennyező anyag típusa;
  - f) az érintett tagállam(ok);
  - g) a szennyezési esemény ellenőrzésére irányuló tevékenységek leírása;
  - h) az ellenőrzési tevékenységek dátuma és időpontja, valamint az ellenőrzési tevékenységekhez használt eszközök;
  - i) a kiszabott közigazgatási szankció részletei.
2. A 10c. cikkel összhangban a Bizottság által közzétett uniós szintű áttekintésben szereplő összesített információknak minden tagállamra vonatkozóan tartalmazniuk kell a következőket:
  - a) az észlelt lehetséges CleanSeaNet szennyezési események száma;
  - b) a tagállam által a helyszínen ellenőrzött lehetséges CleanSeaNet szennyezési események száma;

- c) a tagállam által egyéb eszközök útján ellenőrzött lehetséges CleanSeaNet szennyezési események száma;
  - d) az ellenőrzést követően megerősített szennyezési események száma (területenként részletezve: felségvíz, kizárólagos gazdasági övezet, nyílt tenger);
  - e) az azonosított elkövetők száma;
  - f) a szankció kiszabásával járó esetek száma.
3. A Marpol 73/78 releváns részeinek kizárólag hivatkozási célú összefoglalása, amelyet a Marpol 73/78 ezen irányelv szempontjából releváns módosításai esetén aktualizálni kell.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/16/EK irányelve (2009. április 23.) a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésről (HL L 131., 2009.5.28., 57. o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/883 irányelve (2019. április 17.) a hajókról származó hulladékok leadására alkalmas kikötői befogadólétesítményekről, a 2010/65/EU irányelv módosításáról, valamint a 2000/59/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 151., 2019.6.7., 116. o.).

(***) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/802 irányelve (2016. május 11.) az egyes folyékony tüzelőanyagok kéntartalmának csökkentéséről (HL L 132., 2016.5.21., 58. o.).

(****) Az Európai Parlament és a Tanács 2002/59/EK irányelve (2002. június 27.) a közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszer létrehozásáról és a 93/75/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 208., 2002.8.5., 10. o.).”